

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY I PROFILAKTYKI

*Szkoły Podstawowej nr 16 im. Polskich Olimpijczyków
w Piotrkowie Trybunalskim*

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więcej poprzez wszystko, co ma co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”

Jan Paweł II

Spis treści:

Podstawa prawna

- I. Wprowadzenie.
- II. Model ucznia – kryterium sukcesu.
- III. Działania i metody pracy społeczności szkolnej.
- IV. Plan działań wychowawczo – opiekuńczych dla klas I – VIII.
- V. Sposób realizacji.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680 i 1681)
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (tekst jednolity Dz. U. z 1996r. Nr67, poz. 329 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz.458 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001r. zmieniające w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz.1249).
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadzie świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)._
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018 / 2019.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 16 im. Polskich Olimpijczyków w Piotrkowie Trybunalskim.

Podstawa prawna pozaoświatowa:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. Nr 78, poz.483).*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, Nowy Jork 20 XI 1989r. (Dz.U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 i 527 z późn.zm.).*
- *Ustawa o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r. Nr 28, poz. 153 z późn.zm).*
- *Ustawa z dnia 18 stycznia 1996r. o kulturze fizycznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 4, poz. 31 z późn.zm.).*
- *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.).*

- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 711, poz. 109 z późn. zm.)*
- *Ustawa z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.)*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.)*
- *Ustawa z 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2003r. Nr 24, poz. 198)*
- *Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996r. Nr 10, poz. 55)*
- *Narodowy Program Zdrowia 1996-2005. (Dz.U. Nr 67, poz. 756 z późn.zm.)*

I. Wprowadzenie

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 16 w Piotrkowie Tryb., obejmuje szereg działań zapobiegawczych niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów oraz całokształt świadomych, zamierzonych i specyficznych działań wychowawców, których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości podopiecznych. Program zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, wspomaganie i umożliwianie wszechstronnego rozwoju wychowanków, co jest jednym z najważniejszych zadań wychowawczych. Program stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas i nauczycieli, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych, rodziców oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły. Realizacja zadań programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań profilaktyczno - wychowawczych skierowanych do uczniów naszej placówki.

Uaktualniony program powstał, jako modyfikacja dotychczasowych programów obowiązujących dotychczas w naszej szkole oraz w oparciu o przeprowadzoną diagnozę z zakresu rozpoznawania czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych. Obecnie stworzony program przypomina poprzednie, jednakże zawarte są w nim doświadczenia wyciągnięte z dotychczasowej praktyki. Oparcie programu wychowawczo - profilaktycznego o programy do tej pory obowiązujące w naszej szkole ma swoje uzasadnienie w tym, że zarówno wyniki edukacyjne jak i wychowawcze uznajemy za zadowalające, aby kontynuować dotychczasowe praktyki w zbliżonej formie, ale poszerzonej formie względem aktualnych potrzeb. Tworząc jednolity program wyszliśmy z założenia, że wychowanie i profilaktyka, jako proces ciągły, którego oddziaływanie poddawane jest dziecko przez okres całej edukacji szkolnej wymagają spójności podczas jej realizacji. Cele i zadania działań profilaktycznych oraz wychowawczych i różnią się jedynie doborem środków i metod realizacji odpowiednich do wieku uczniów. Dlatego podczas pracy nad jego połączeniem zachowano zróżnicowanie właśnie pod względem środków i metod realizacji w zależności od poziomu edukacji uczniów, do których jest skierowany.

Monitorowanie środowiska szkolnego i pozaszkolnego (rodzinnego) oraz analiza naszych spostrzeżeń w tych zakresach pozwoliła również na dostosowanie programu wychowawczo - profilaktycznego do naszych aktualnych potrzeb i przewidywanych w przyszłości. Rodzice oczekują od Szkoły bogatej oferty zajęć dydaktycznych i zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania ich dzieci. Społeczność lokalna oczekuje od Szkoły zapewnienia bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia. Sprostanie wszystkim oczekiwaniom wymaga wspólnego planowanego działania.

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany te zachodzą podczas zdobywania nowych umiejętności, wiedzy i doświadczeń. Warto jednak zwrócić uwagę, że zachodzące zmiany dotyczą

także natury biologicznej i emocjonalnej, co bezwzględnie związane jest z okresem rozwojowym, w którym dany człowiek się znajduje. To czas, gdy młody człowiek nawiązuje wiele relacji interpersonalnych, które mają wpływ na dalszą jego socjalizację. Uczy się wyznaczania własnych i respektowania granic innych osób, zaspokajania potrzeby akceptacji, odkrywania i rozwijania swoich zainteresowań i pasji. To czas kształtowania swoich postaw moralnych, światopoglądu. Jest to również okres, w którym młody człowiek mierzy się z trudnościami, które stawia przed nim życie, a co za tym idzie mogą pojawiać się zachowania ryzykowne. Tutaj właśnie ogromne znaczenie ma rola rodziców i nauczycieli, których zadaniem jest wspieranie młodego człowieka, ukierunkowywania na właściwe drogi, umożliwianie zdobywania pozytywnych doświadczeń eliminujących potrzebę podejmowania niekorzystnych decyzji.

II . Model ucznia – kryterium sukcesu

Uczeń Szkoły Podstawowej nr 16 w Piotrkowie Trybunalskim

Potrafi być tolerancyjnym wobec osób niepełnosprawnych, innych kultur, narodowości, wyznań.

Potrafi wskazać najważniejsze święta narodowe.

Potrafi wskazać przemiany zachodzące w kraju i Europie z jednoczesnym zachowaniem tradycji kultury polskiej.

Być współodpowiedzialnym za środowisko naturalne i wykorzystać wiedzę ekologiczną w praktyce.

Zna historię patrona szkoły.

Dbą o zdrowie własne i innych ludzi.

Właściwie zachowuje się w sytuacjach trudnych, konfliktowych.

Planuje swój czas pracy i wypoczynku.

Krytycznie ocenia sytuacje problemowe i znajduje właściwe rozwiązania.

Umie wyrażać swoje emocje i potrzeb.

Współpracuje w grupie.

Stosuje reguły komunikacji społecznej oraz właściwe słownictwo.

Stosuje się do regulaminów szkolnych, wycieczki, itp.

Szanuje wspólną własność.

Przełamuje negatywne stereotypy.

Wskazuje negatywne działania środków psychoaktywnych.

Dokonuje samooceny własnej i rówieśnika.

Jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji.

Potrafi dokonać wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, zgodnie z osobistymi predyspozycjami.

III. Działania i metody pracy społeczności szkolnej

Nauczyciele i pracownicy szkoły

Działania podejmowane w ramach realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego ukierunkowane są, aby jak najlepiej przygotować uczniów do samodzielnego życia. Samodzielność powinna dążyć do możliwości kształtowania warunków, aby zapewnić możliwość wszechstronnego rozwoju w wymiarze psychicznym, społecznym, moralnym, intelektualnym, zdrowotnym, estetycznym oraz duchowym, poprzez:

- kształtowanie postawy patriotycznej,
- propagowanie samorządności wśród uczniów w poczuciu współodpowiedzialności,
- dyskretna i ukierunkowana pomoc uczniom wymagającym wsparcia w pokonywaniu problemów,
- dbałość o przestrzeganie społecznie oczekiwanego zachowania podczas wszelkiego rodzaju spotkań bądź uroczystości,
- rozwijania szeroko pojętej empatii i kształtowanie umiejętności szerzenia jej wśród całej społeczności szkolnej,
- dopasowanie i umiejętne stosowanie odpowiednich dla podopiecznych metod i technik,
- współdziałanie z rodzicami oraz opiekunami w celu jak najlepszej realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych.

Rodzice oraz opiekunowie uczniów – Rada Rodziców

Wspólna praca z rodzicami powinna opierać się na działaniach ukierunkowanych przy tworzeniu i obustronnym zaakceptowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. W oparciu o zadania i metody programu należy pozyskiwać rodziców do twórczej i stałej współpracy, służącej dobru całej społeczności uczniowskiej oraz poszczególnym jednostkom. Dzięki takim działaniom kształtować odpowiedzialność za jedność oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych.

Współpraca powinna również obejmować działania mające na celu realizowanie postanowień zawartych w statucie szkoły dotyczących praw i obowiązków ucznia. Jak również pobudzanie do twórczego działania w ramach całego programu.

Uczniowie – Samorząd Uczniowski

Działania podejmowane przez uczniów powinny tak jak działania rodziców obejmować działania mające na celu realizowanie postanowień zawartych w statucie szkoły dotyczących praw i obowiązków ucznia oraz pobudzać do twórczego działania w ramach całego programu (tj. działalność społeczno – charytatywna bądź organizacja różnego rodzaju imprez szkolnych).

W realizacji programu wykorzystuje się różnorodne formy oraz metody pracy.

Formy realizacji oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych:

- lekcje
- przerwy (dyżury na korytarzach oraz szatniach)
- zebrania oraz konsultacje z rodzicami
- akademie, uroczystości oraz imprezy szkolne
- wyjścia i wycieczki
- możliwość wykorzystania zapisanego nagrania ze szkolnego monitoringu (w szczególnych sytuacjach)

Najważniejsze metody:

- dialog i aktywne w nim uczestnictwo
- wycieczki tematyczne
- filmy, gry, przedstawienia tematyczne
- prace plastyczne i prace techniczne w ramach swobodnej ekspresji własnych emocji
- konkursy
- gry i zabawy urozmaicające zajęcia
- ćwiczenia praktyczne
- dramy, dyskusje, opowiadania, „burza mózgów” umożliwiające aktywnie pracować w danym obszarze o ukierunkowanej problematyce
- pogadanki
- prelekcje
- spotkania z doradcą zawodowym
- spotkania ze specjalistami: psychologiem, seksuologiem oraz dietetykiem
- gazetki i tablice szkolne.

IV. Plan działań wychowawczo – opiekuńczych dla klas I – VIII.

Dom - rodzina – środowisko lokalne

Cele działań:

- uświadomienie uczniom, że istotą relacji rodzinnych jest miłość, szacunek, przyjaźń i wzajemna pomoc,
- budowanie więzi rodzinnych i pielęgnowanie tradycji rodzinnych,
- wpajanie uczniom poczucia odpowiedzialności za pełnione role życiowe,
- dostrzeganie aktualnych problemów najbliższego otoczenia,
- kształtowanie świadomości i odpowiedzialności obywatelskiej,
- kształtowanie szacunku dla własnego państwa, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych,
- kształtowanie świadomości i odpowiedzialności obywatelskiej,
- utrwalenie zasad tolerancji kulturowo – religijnej,
- **zachęcanie rodzin do dobrej współpracy w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.**

Zadania	Formy realizacji	Realizatorzy
Rola rodziny w życiu człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zajęć Wychowanie do Życia w Rodzinie, - podtrzymywanie tradycji rodzinnych, - pogadanki, godziny wychowawcze nawiązujące do praw i obowiązków ucznia i dziecka w rodzinie,	Nauczyciel przedmiotu Wychowawcy Pedagog

Wzmacnianie więzi rodziców i dzieci oraz kształtowanie właściwego stosunku do wszystkich członków rodziny.	- organizacja imprez okolicznościowych z udziałem rodziców: <i>Dzień Babci i Dziadka</i> <i>Dzień Matki i Ojca</i> - organizowanie spotkań w Domu Pomocy Społecznej - organizowanie akcji charytatywnych dla rodzin uczniów naszej szkoły.	Dyrekcja Nauczyciele Pedagog
Edukacja regionalna, dziedzictwo kulturowe w regionie.	- rozwijanie i zachęcanie do zainteresowania pracą ludzi poprzez organizowanie wycieczek do różnych zakładów pracy, - udział w turniejach wiedzy o regionie, - udział w konkursach plastycznych.	Wychowawcy Nauczyciele historii i przyrody
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	- organizowanie apeli z okazji świąt państwowych, - organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej oraz muzeów, - dokumentowanie i zbieranie informacji na temat regionów Polski, - organizowanie konkursów i wystaw plastycznych, - udział reprezentacji Poczty Sztandarowego podczas uroczystości państwowych.	Dyrekcja Nauczyciele historii Wychowawcy Nauczyciele plastyki Samorząd Szkolny
Partnerska współpraca z rodzicami.	- udział rodziców w różnych przedsięwzięciach, - organizowanie spotkań integracyjnych: turnieje sportowe, pikniki rodzinne, - angażowanie rodziców do współpracy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, - współpraca z rodzicami podczas opracowania planu pracy z dzieckiem w celach naprawczych, - zachęcanie do korzystania z pomocy oferowanej w ramach świadczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej - wzmacnianie wychowawczej roli rodziny.	Wychowawcy Koordynatorzy programów Rada Rodziców Pedagog

Klasa – Szkoła

Cele działań:

- zapoznanie uczniów i rodziców z podstawową dokumentacją szkolną,
- zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi,
- określanie zasad i zachowań w relacjach międzyludzkich,
- przygotowanie do samodzielnego i świadomego poszukiwania właściwych dróg w życiu,
- rozwijanie zainteresowań i talentów,
- zwiększanie motywacji do nauki,
- przezwyciężanie trudności w nauce, pomoc uczniom mającym trudności w nauce,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron oraz nabywania właściwego stosunku do własnych emocji, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- doskonalenie umiejętności współzycia w społeczności szkolnej i klasowej,
- kształtowanie postawy koleżeństwa i dobrej współpracy,
- efektywne zagospodarowanie czasu wolnego,
- angażowanie rodziców we współtworzenie wizerunku szkoły,
- rozwijanie twórczej postawy nauczycieli, która sprzyja rozwojowi uczniów,
- współpraca nauczycieli sprzyjająca efektywności pracy dydaktyczno- wychowawczej,
- **planowy rozwój kadry uwzględniający potrzeby szkoły.**

Zadania	Formy realizacji	Realizatorzy
Integracja ucznia w środowisku szkolnym i zespole klasowym.	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z podstawową dokumentacją szkolną, - tworzenie kontraktu klasowego, zawierającego zasady i reguły obowiązujące w klasie, - przyjęcie uczniów klas I w poczet społeczności szkolnej, - ślubowanie klas pierwszych, - fotografia klasowa, - uroczyste pożegnanie klas VIII, - wyjścia i wycieczki integracyjne 	Wychowawcy Rodzice
Dbałość o wygląd i estetykę szkoły oraz terenów wokół szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - praca rodziców i nauczycieli na rzecz klasy i szkoły oraz terenu wokół niej (sprzątanie, dosadzanie drzew, krzewów, opieka nad ogródkiem dydaktycznym „Klasa pod chmurką”) - dyżury nauczycieli podczas przerw. 	Rodzice Nauczyciele Uczniowie Pracownicy administracji
Kształtowanie poczucia odpowiedzialności wśród społeczności szkolnej za prawidłowe funkcjonowanie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - angażowanie uczniów i rodziców w życie szkoły poprzez pomoc i organizację imprez kulturalnych szkoły i klasy: dyskoteki, zabawy, konkursy, wyjścia do teatru, wyjazdy na biwaki i wycieczki, obchody uroczystości szkolnych i państwowych, udział w akcjach charytatywnych tj. pomoc dla schroniska dla zwierząt w Piotrkowie Trybunalskim oraz Fundacji „Miasto kotów”. - podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. 	Nauczyciele Wychowawcy Samorząd Szkolny Samorząd Klasowy Zespół opiekuńczo- wychowawczy
Rozwiązywanie konfliktów i spraw spornych w klasie i w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie cyklicznych spotkań dla rodziców w postaci konsultacji z nauczycielami, - organizowanie spotkań z pedagogiem i nauczycielami dla zainteresowanych rodziców oraz uczniów, - współpraca z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w sytuacjach szczególnie trudnych. 	Dyrekcja Pedagog Wychowawca
Tworzenie programów	- prowadzenie zajęć wychowawczo – resocjalizacyjnych dla uczniów	Pedagog

wychowawczo – interwencyjnych hamujących przemoc, agresję oraz lobbing.	wchodzących w konflikt z prawem oraz sprawiających problemy wychowawcze, - prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami oraz uczniami w celu eliminowania zachowań nieakceptowanych społecznie, - aktywowanie uczniów „trudnych” do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.	KMP (sekcja profilaktyki) Dyrekcja Wychowawca
Troska o uczniów i ich rodziny będących w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.	- organizowanie pomocy w postaci paczek świątecznych, zbiórki odzieży, przyborów szkolnych i przedmiotów codziennego użytku, - zwolnienie z opłaty ubezpieczenia, - zapewnienie darmowych obiadów i podręczników szkolnych, - współpraca z fundacjami oraz instytucjami wspierającymi najuboższych: „Arka Nadziei”, PCK, HARC.	Rodzice – sponsorzy Pedagog Ubezpieczyciel MOPR Urząd Miasta
Kształtowanie postaw zrozumienia i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania.	- opieka nad niepełnosprawnymi kolegami i koleżankami w naszej szkole, - kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji, - pogadanki.	Uczniowie Nauczyciele Pedagog
Tworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań.	- organizowanie i zachęcanie uczniów do zajęć w kołach zainteresowań, - organizowanie konkursów: muzycznych, plastycznych, językowych, matematycznych, przyrodniczych i sportowych.	Nauczyciele
Planowanie wolnego czasu: - rozwijanie zainteresowań i talentów, - zajęcia dla dzieci uzdolnionych.	- organizowanie szerokiej gamy zajęć sportowych dla uczniów na terenie szkoły oraz poza nią, - prowadzenie chóru szkolnego w ramach zajęć wokalnno – muzycznych oraz tworzenie oprawy muzycznej podczas akademii i imprez szkolnych, - organizowanie zajęć w ramach koła informatycznego, - zachęcanie uczniów do udziału w warsztatach artystycznych w Ośrodku Edukacji Artystycznej działającym przy Miejskim Ośrodku Kultury.	Nauczyciele w-f Nauczyciel muzyki Nauczyciel informatyki Pedagog
Działalność aktywu bibliotecznego.	- organizowanie pomocy w bibliotece szkolnej - zachęcanie uczniów do współpracy, - rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi - wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. - prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, konkursy, głośne czytanie i słuchanie, - zachęcanie rodziców do akcji „Cała Polska czyta dzieciom” - spotkania z twórcami literatury dziecięcej.	Pracownicy biblioteki

Traktowanie świetlicy szkolnej, jako integralnej części placówki.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie uroczystości świetlicowych, - prowadzenie zabaw, gier, zajęć ruchowych, - organizowanie konkursów szkolnych, międzyszkolnych - organizowanie spotkań z twórczyniami ludowymi z rejonu opoczyńskiego i warsztatów dla dzieci 	Wychowawcy świetlicy
Wspomaganie procesu dydaktycznego szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie indywidualnej pomocy dzieciom mającym trudności w nauce poprzez pomoc koleżeńską i zajęcia wyrównawcze, - pogłębianie i utrwalenie wiadomości poprzez zabawę i gry dydaktyczne. 	Samorząd Uczniowski Nauczyciele
Praca z uczniami z orzeczeniem lub opinią Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i prowadzenie zajęć specjalistycznych: <ul style="list-style-type: none"> - <i>terapia pedagogiczna</i> - <i>rewalidacja,</i> - udzielanie porad uczniom i rodzicom w zakresie technik uczenia się - udzielanie wsparcia nauczycielom w zakresie realizacji zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. 	Dyrekcja Wyspecjalizowani nauczyciele Pedagog
Rozwijanie samorządności uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - wybory do samorządu klasowego i szkolnego, - organizowanie różnorodnych konkursów, apeli, imprez szkolnych, - przygotowanie i dbałość o gazetki szkolne i tablice informacyjne. 	Opiekun Samorządu Uczniowskiego Samorząd Uczniowski
Podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie studiów podyplomowych, - udział nauczycieli w kursach, szkoleniach i warsztatach, konferencjach - doskonalenie warsztatu pracy poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - <i>korzystanie z programów multimedialnych</i> - <i>zapoznawanie się z literaturą zawodową</i> - samodoskonalenie. 	Nauczyciele Dyrekcja Biblioteka szkolna
Zwiększenie efektywności pracy wychowawczej i dydaktycznej szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - posiedzenia szkoleniowe Rady Pedagogicznej, - posiedzenia podsumowujące okresową i roczną pracę szkoły, - podsumowywanie i analiza wyników olimpiad, konkursów, testów sprawdzających, sprawdzianów kompetencji, - dostosowywanie dokumentów szkoły w zależności od specyfiki zmieniających się ustaw prawnych, - systematyczna ewaluacja ukierunkowana na potrzeby szkoły. 	Dyrekcja Nauczyciele

NASZE ZDROWIE I BEZPIECZNE ŻYCIE

Cele działań:

- integrowanie działań dydaktycznych i wychowawczych,
- pomoc uczniom mającym trudności w nauce,
- współpraca z rodzicami celem eliminacji zaburzeń rozwojowych dzieci,

- eliminowanie napięć ucznia w kontaktach z nauczycielami,
- ćwiczenie prawidłowej relacji w sytuacjach konfliktów rówieśniczych oraz kształtowanie umiejętności trafnej samooceny,
- uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z uzależnień – w szerokim tego słowa znaczeniu,
- kształtowanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji, zwiększenie świadomości występujących zagrożeń,
- kształtowanie sprawności fizycznej,
- kształcenie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo,
- rozwijanie i utrwalanie nawyków i troski o higienę swojego ciała oraz estetykę otoczenia oraz profilaktyka chorób zakaźnych,
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków do nauki,
- promowanie wiedzy na temat zdrowego odżywiania się,
- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez sport, rajdy, wycieczki,
- promowanie odpoczynku i nauki na świeżym powietrzu,
- odpowiednie zachowanie w przypadku zagrożenia,
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieci na terenie szkoły,
- wypracowanie projektów podejmujących skuteczne działania w pracy z uczniem trudnym,
- wczesne wykrywanie różnego rodzaju sytuacji problemowych,
- ograniczenie i/lub eliminacja zachowań agresywnych i przemocy realizowanych z wykorzystaniem dostępnych technologii komunikacyjnych w szkole lub poza nią,
- uświadomienie uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom, czym jest przemoc elektroniczna, jak się przed nią bronić, gdzie szukać pomocy, gdy stanie się ofiarą, konsekwencji dopuszczania się cyberbullingu,
- prowadzenie konsultacji indywidualnych z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, specjalistami,
- wspieranie rodziców i uczniów borykających się z problemem cyberbullingu,
- poszerzenie wiedzy uczniów i rodziców na temat przemocy z wykorzystaniem technologii komunikacyjnej,
- skuteczne przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z nowymi używkami, środkami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi,
- zapobieganie nieprzestrzeganiu ogólnie przyjętych norm zwyczajowych i wymagań stawianych dla określonego wieku,
- **zapobieganie negatywnym konsekwencjom wynikających z zachowań ryzykownych.**

Zadania	Formy realizacji	Realizatorzy
Eliminowanie napięć psychicznych.	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie atmosfery życzliwości i zrozumienia dla każdego ucznia, - posługiwanie się oceną, jako miarą postępów ucznia, a nie jako karą, - dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów na podstawie zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, - przeprowadzanie rozmów uczniami w atmosferze szczerości, wyrozumiałości i zrozumienia, - kształtowanie umiejętności zachowań asertywnych, - prowadzenie ukierunkowanych tematycznie zajęć lub pogadanek - prowadzenie spotkań informacyjnych i wspierających dla rodziców. 	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog

<p>Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dopasowanie ławek i krzeseł do uczniów - uzupełnianie wiedzy na temat higieny osobistej - utrzymanie otoczenia w czystości -uświadczenie związku, między jakością pożywienia a zdrowiem -kontrola wydawanych przez stołówkę szkolną posiłków pod względem zgodności z normami -kultura zachowania się przy stole - współpraca z Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym (realizacja programów profilaktycznych) - profilaktyka zakażeń HIV/AIDS -organizowanie imprez sportowo - rekreacyjnych -propagowanie tzw. „sportów całego życia” (np. pływanie, tenis) -organizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z wadami postawy. 	<p>Dyrekcja Pielęgniarka szkolna Dietetyk</p> <p>Wychowawcy światlicy Pedagog/zespół opiekuńczo wychowawczy Nauczyciele Wychowawcy</p>
<p>Kształtowanie kultury osobistej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbanie o higienę podczas korzystania z toalet, - wpajanie kulturalnego kibicowania podczas zawodów sportowych, - dbałość o właściwe zachowanie podczas przerw, - dbałość o kulturę słownictwa. 	<p>Nauczyciele</p>
<p>Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego postępowania w nagłych wypadkach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek do Straży Pożarnej, Komendy Miejskiej Policji, - organizowanie spotkań z pracownikami Urzędu Miasta – Zarządzania Kryzysowego : sygnały alarmowe, próbne ewakuacje, - organizowanie zajęć z instruktorem udzielania pierwszej pomocy - organizowanie spotkań z dietetykiem, pielęgniarką szkolną - informowanie o aktualnych procedurach dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa. 	<p>Wychowawcy Pedagog</p> <p>Wyznaczeni nauczyciele</p> <p>Dyrekcja</p>
<p>Profilaktyka uzależnień i negatywny zachowań / szczególnie ukierunkowanie na używki, dopalacze, e-papierosy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie obserwacji środowiska uczniów i wymiana spostrzeżeń w gronie nauczycieli w celu poznania sytuacji rodzinnej podopiecznych, -przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów/rodziców/nauczycieli - promowanie zdrowego życia wolnego od używek - umożliwienie uczniom anonimowego reagowania na sygnały związane z rozpowszechnianiem i zażywaniem wszelkiego rodzaju środków psychoaktywnych – „Skrzynka na sygnały”, - informowanie o szkodliwości używek, środków psychoaktywnych i nowych środków zastępczych - ustalenie rodzin wymagających pomocy i zakresu działań 	<p>Dyrekcja Pedagog Wychowawcy</p> <p>Pedagog</p>

	<p>profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowy wychowawcze, profilaktyczne i informacyjne, - organizowanie wsparcia psychologicznego, - prowadzenie pogadarek profilaktycznych zgodnie z potrzebą, - organizowanie i udział w spektaklach profilaktyczno – wychowawczych, - prowadzenie ścisłej współpracy z Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym: <ul style="list-style-type: none"> - kierowanie wniosków o wgląd w sytuację rodzinną, współpraca z kuratorami rodzinnymi, - realizacja programów profilaktycznych: „Odnaleźć Zgubka”, „Jestem ok.!” – Pomarańczowej Linii, „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”, „Nie pal przy mnie, proszę” - współpraca Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	
Zapoznanie z zagrożeniami współczesnego świata.	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia Rady Pedagogicznej zgodnie z tematyką występującego zjawiska, - pogadanki, prelekcje i zajęcia wychowawcze, - spotkania ze specjalistami. 	Dyrekcja Pedagog Wychowawcy Nauczyciele
Racjonalne odżywianie, jako element zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu „Trzymaj formę”, - udział w akcji: „Mleko w szkole” i „Owoce w szkole”, - prowadzenie pogadarek lub prelekcji, - spotkania ze specjalistą – dietetyk, - tablice tematyczne, prace plastyczne, - zajęcia sportowe. 	Koordynatorzy programów Wychowawcy
Działalność turystyczna.	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów do udziału w rajdach i wycieczkach, - promowanie działalności turystycznej poprzez Szkolne Koło PTTK. 	PTTK Wychowawcy Wyznaczeni nauczyciele
„Zielone Szkoły”	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie nauki i aktywnego wypoczynku poza miejscem zamieszkania. 	Wychowawcy
„Karta rowerowa”	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć z zakresu ruchu drogowego: zdobycie karty rowerowej. 	Wyznaczony nauczyciel
Zapoznanie uczniów oraz wszystkich pracowników szkoły z zasadami postępowania w przypadku występowania zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> - udział nauczycieli oraz wszystkich pracowników szkoły w szkoleniach BHP, - przeprowadzanie próbnych ewakuacji, - pogadanki i prelekcje ukierunkowane tematycznie, 	Dyrekcja Straż Pożarna Urząd Miasta (ref. Z K i O M)

	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki przedmiotowe do Straży Pożarnej, - udział w konkursach. 	Wychowawcy
Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom podczas przerw, imprez szkolnych oraz różnego rodzaju zabaw.	<ul style="list-style-type: none"> - pełnienie dyżurów śródlekcyjnych przez nauczycieli, - informowanie odpowiednich służb o planowanych imprezach szkolnych: - wzmocnienie patroli ulicznych w okolicy szkoły. 	Dyrekcja Nauczyciele
Niedostosowanie i zagrożenie niedostosowaniem społecznym uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie osobowości uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem, - wzmacnianie w dziecku poczucia własnej wartości, wiary w siebie oraz pewności, - wpajanie i utrwalanie pozytywnych postaw u dzieci i młodzieży, - promowanie zachowań akceptowanych społecznie, - kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się wpływom kolegów ze środowisk zdemoralizowanych, - wyrabianie u uczniów sprawiających problemy wychowawcze umiejętności krytycznego oceniania siebie, swoich zachowań oraz umiejętności korygowania złych postaw, - kształtowanie zdolności umacniania więzi: uczeń – rodzic, uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic, - aktualizowanie wiedzy nauczycieli z dziedziny resocjalizacji i psychicznej pomocy dzieciom, - rozwijanie u uczniów i rodziców poczucia obowiązku, samodzielności, godności osobistej, poszanowania praw innych ludzi, - wymiana doświadczeń, poglądów – na posiedzeniach Rady Pedagogicznej na temat zmian w postępowaniu uczniów niedostosowanych, - wspólne rozwiązywanie problemów szkolnych i zapobieganie im. - rozmowy wychowawcze, informacyjne oraz dyscyplinujące, - realizacja zajęć wychowawczo – resocjalizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - demoralizacja (uchylanie się od obowiązku szkolnego, zachowanie społecznie nieakceptowane itp.), - konflikt z prawem. 	Dyrekcja Pedagog Nauczyciele
Praca z „uczniem trudnym”.		
Przeciwdziałanie cyberprzemocy.	<ul style="list-style-type: none"> -spotkania, pogadanki nt. konsekwencji prawnych stosowania cyberbullingu, - promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym: <ul style="list-style-type: none"> - gazetki szkolne o tematyce bezpieczeństwa 	Dyrekcja Pedagog Wychowawcy Wychowawcy Świetlice

	<p style="text-align: center;"><i>w Internecie,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>opracowywanie kodeksów bezpiecznego korzystania z Internetu oraz zapoznanie z zasadami kulturalnego zachowania w Sieci,</i> - <i>promocja bezpiecznych stron internetowych oraz oprogramowania zabezpieczającego przed niepożądanymi stronami/ treściami,</i> - <i>promowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego w towarzystwie znajomych,</i> - <i>poszerzanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy podczas godzi wychowawczych.</i> <p>- Zaangażowanie uczniów w podejmowanie działań zapobiegających cyberprzemocy i reagowania na zachowania niewłaściwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>indywidualne rozmowy,</i> - <i>przekazywanie informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy w sytuacji bycia świadkiem przemocy z wykorzystaniem technologii komunikacyjnej lub jej ofiarą.</i> <p>- promowanie bezpieczeństwa cyfrowego</p> <p>- minimalizowanie zagrożeń związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii (hejt, mobbing, stalking, itp.)</p>	<p>Współpracujący ze szkołą specjaliści Policja</p>
<p>Diagnoza zachowań ryzykownych związanych ze stosowaniem środków psychoaktywnych.</p>	<p>-poszerzenie wiedzy uczniów, rodziców, nauczycieli nt. prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>przeprowadzanie ankiet, rozmów diagnozujących sytuację, i wdrożenie adekwatnych działań do potrzeb szkoły</i> -<i>uzyskiwanie pomocy w sytuacjach kryzysowych:</i> -<i>spotkania, rozmowy nt. skutków ryzykownych zachowań związanych z środkami psychoaktywnymi,</i> -<i>udzielanie informacji nt. miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w razie wystąpienia problemu,</i> - gazetki, informacje na tablicach ściennych. 	<p>Dyrekcja Pedagog Wychowawcy Współpracujący ze szkołą specjaliści „Pomarańczowa Linia”</p>
<p>Przeciwdziałanie przemocy.</p>	<p>- aktywny udział w pracy grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>zakładanie „Niebieskiej karty”, organizowanie szczegółowej opieki i pomocy ofiarom,</i> <p>- pogadanki, filmy edukacyjne, dyskusje, gazetki tematyczne oraz informujące, gry i zabawy zespołowe</p>	<p>Pedagog</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zastępowania agresji zachowaniami społecznie akceptowanymi(rozmowa, dyskusja, mediacje) - uświadamianie konsekwencji prawnych stosowania przemocy - postępowanie zgodne z procedurą postępowania w przypadku zachowań agresywnych 	Dyrekcja, Wychowawcy, pedagog
Poszerzanie wiedzy rodziców na temat profilaktyki i wychowania dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy, prelekcje, prezentacje multimedialne -materiały informacyjne (broszury, ulotki, tablice informacyjne, infolinie), - aktualizacja strony internetowej szkoły - spotkania z przedstawicielami instytucji pozaszkolnych. 	Dyrekcja Pedagog Wychowawcy Prelegenci instytucji współpracujących z placówką
Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z porad i konsultacji specjalistycznych, - przygotowywanie opinii o uczniu, jako niezbędnego elementu do przeprowadzenia specjalistycznej diagnozy na wniosek rodzica, - konferencje i spotkania z pracownikami PP-P. 	Pedagog Wychowawcy Nauczyciele Dyrekcja

V. Sposób realizacji.

Realizacja **Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki** zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie adolescencji. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą, imprez, uroczystości szkolnych we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Aktualizacja programu dokonana we wrześniu 2019r., w oparciu o dokonaną analizę ankiety przeprowadzonej pod koniec ubiegłego roku szkolnego 2018/2019.

Paulina Gronowska
Katarzyna Kuban